

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Charakteristika předmětu Hudební výchova

Předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Vyučuje se jako samostatný předmět v 1.–5. ročníku:

1. ročník – 1 hodinu týdně
2. ročník – 1 hodinu týdně
3. ročník – 1 hodinu týdně
4. ročník – 1 hodinu týdně
5. ročník – 1 hodinu týdně

Výuka probíhá ve třídách, a to s aktivním využitím audiovizuální techniky, dostupných vyučovacích pomůcek a za pomoci různých forem výuky. Ve výuce je využívána také metoda CLIL, tj. *content and language integrated learning*.

V základním vzdělávání je hudební výchova postavena na vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činnostech. Vede žáka k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, kultivace pěveckého projevu.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání hudby, porozumění výrazovým prostředkům, poznávání různých stylů, žánrů a podob hudby, získání vhledu do hudební kultury české i do kultury jiných národů.

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova

- vede k porozumění hudebního umění
- vede k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace
- rozvíjejí celkovou osobnost žáka, vedou k rozvoji jeho hudebnosti

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu Hudební výchova

Kompetence k učení

- žák se učí zpívat na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symbolik
- učitel umožní žákům zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k rozlišení jednotlivé kvality tónů, rozpoznávání výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu hudby některé hudební nástroj
- učitel vede žáky k rozpoznání hudby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- učitel sleduje při hodině pokrok žáků
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
- improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- reaguje pohybem na znějící hudbu
- pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a směr melodie
- učitel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti svých žáků a vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky i mezi žáky a učitelem

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k posuzování různých žánrů a stylů hudby
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a ohleduplnému chování k druhým

Kompetence občanská

- žák je veden k přemýšlení a kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- učitel vede žáky k vlastnímu výběru a užívání různých nástrojů a audiovizuálního vybavení
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 1.

1. část

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Správně dýchá, správně sedí a drží tělo při zpívání</p> <p>Zřetelně vyslovuje, dostatečně otvírá ústa</p> <p>Rozlišuje tón dlouhý a krátký, hluboký a vysoký, silný a slabý</p> <p>Při zpěvu nekřičí, rozlišuje některé hudební kontrasty</p> <p>Pozná notovou osnovu a houslový klíč</p>	<p>Vokální činnosti</p> <p>2/4 takt - hudební rytmus</p> <p>pěvecké dovednosti</p> <p>hudební hry (hra na štafetu, co je vyšší nižší, na ztracenou melodii, hra na muzikanty...)</p>	<p>VMEGS – vztah k hudbě jiných národů</p> <p>MKV – mezilidské vztahy (vnější vyjádření hudby)</p> <p>ENV – vztahy člověka a prostředí hudba – křik</p>	
<p>Hraje na nejjednodušší nástroje z Orffova instrumentáře</p> <p>Pozná triangel, hůlky, bubínek, činely, piano, kytaru, flétnu</p>	<p>Instrumentální činnosti</p> <p>Hra na rytmické hudební nástroje (hra na ozvěnu, otázku a odpověď, rytmy krátkých říkadel, rozpočítadel, hra na tělo)</p>	<p>MEDV – vnímání hudby a porozumění (bulvár)</p> <p>vztah k Čj – obsah textů</p> <p>k M – rozpočítadla</p> <p>k Vv – ilustrace</p>	
<p>Umí jednoduchým pohybem doprovázet písničky a říkadla</p> <p>Provádí pohybový doprovod ve dvoudobém taktu</p>	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <p>Dvoudobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduchý lidový tanec, pohybové hry (Zlatá brána), vlastní improvizace</p>		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 1.

2. část

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Při poslechu instrumentální hudby rozlišuje některé hudební nástroje Poznává hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Poslechové činnosti lidský hlas – hudební nástroj hudba lidová, pochodová, ukolébavka, hudební styly – vánoční koledy, jednoduché lidové písně		

Vybraná průřezová témata prolínají celým vzdělávacím oborem Hudební výchova

Poslech: J.Vodňanský, Suchý, Šlitr – Malé kotě, Uhlíř, Svěrák
J.Ryba – vánoční koledy, Jak se kontrabas zamiloval

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 2.

1. část

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování</p> <p>Umí vytleskat rytmus podle říkadel a písní</p> <p>Zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč</p> <p>Rozlišuje noty, pomlky, takty</p> <p>Umí doplnit zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje</p> <p>Umí zazpívat vybrané vánoční koledy</p>	<p>Vokální činnosti</p> <p>Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu)</p> <p>Hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu)</p> <p>Dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon)</p>	<p>OSV – rozvoj základních rysů kreativity</p> <p>ENV – vnímání estetických hodnot prostředí</p> <p>MKV – vnější vyjádření hudby – vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci)</p> <p>Čj – říkadla, vypravování</p> <p>Pr – lidové zvyky a tradice</p> <p>Tv – cvičení na hudbu</p>	
<p>Pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, pikola</p> <p>Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p>	<p>Instrumentální činnosti</p> <p>Hra na rytmické hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře)</p> <p>Rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace</p>		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 2.

2. část

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Umí se pohybovat podle daného rytmu, při tanci tleskat a do pochodu bubnovat Umí pohybově vyjádřit hudbu, zpěv s tancem	Hudebně pohybové činnosti Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) Vyjádření charakteru hudby hrou na tělo		
Seznámí se s vybranými skladbami Rozlišuje hlasy při poslechu Rozlišuje zvuk jednotlivých hudebních nástrojů Vnímá hudbu jako celek	Poslech Klasická, vážná hudba Lidová hudba Moderní soudobá hudba		

Vybraná průřezová témata prolínají celým vzdělávacím oborem Hudební výchova

Poslech: I. Hurník – Nedokončená pohádka

B. Smetana – Pochod komediantů

V. Trojan – Žabák

Z. Svěrák a J. Uhlíř – Dělání, dělání; Není nutno

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 3.

1. část

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Zpívá vybrané písně</p> <p>Dbá na správné dýchání</p> <p>Umí přečíst zápis not v notové osnově</p> <p>Poznává stoupavou a klesavou melodii</p> <p>Zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně</p> <p>Rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrtovou a osminovou</p>	<p>Vokální činnosti</p> <p>pěvecké dovednosti (výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dýchání, dynamicky odlišný zpěv)</p> <p>rozšiřování hlasového rozsahu</p> <p>hlasová hygiena</p> <p>hudební rytmus (písně v 2/4 a 3/4 taktu)</p> <p>dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas)</p> <p>hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)</p>	<p>Vv – ilustrace k písním</p> <p>Pr – lidové zvyky a tradice</p> <p>Pc – výzdoba třídy podle ročních období</p>	
<p>Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p> <p>Rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, bicí a umí uvést příklad</p>	<p>Instrumentální činnosti</p> <p>reprodukce motivů, témat a jednoduchých skladeb pomocí Orffova instrumentáře</p> <p>rytmizace, melodizace a hudební improvizace (předehra, mezihra a dohra)</p>	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá</p>	
<p>Rozliší rytmus polky, valčíku, pochodu</p> <p>Umí pohybově vyjádřit hudbu</p>	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <p>hry se zpěvem</p> <p>taktování (2/4, 3/4, 4/4 takt)</p> <p>pohybová improvizace</p>		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 3.

2. část

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Poslouchá hudbu vážnou, zábavnou a slavnostní Rozezná některé hudební nástroje v proudu hudby	Poslechové činnosti kvalita tónů (délka, síla, barva) vztahy mezi tóny (souzvuk, akord) hudební výrazové prostředky a prvky (rytmus, melodie, barva) hudební styly a žánry (taneční, pochodová, ukolébavka) hudební formy (malá a velká písňová forma, rondo)		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 4.

1. část

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Umí další písně</p> <p>Dbá na správné dýchání</p> <p>Zná pojmy repetice, houslový klíč</p> <p>Umí napsat houslový klíč rozlišuje délky not a umí je zapsat</p> <p>Pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít</p> <p>Zná stupnici C dur (názvy not</p>	<p>Vokální činnosti</p> <p>Rozvíjení činností z 1. období</p> <p>Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti, hlasová hygiena</p> <p>Hudební rytmus – realizace písni ve 2/4 taktu</p> <p>Dvojhlas a vícehlas – kánon a lidový dvojhlas</p> <p>Hudební rytmus – realizace písni ve 3/4 a 4/4 taktu</p> <p>Dvojhlas a vícehlas – prodleva, dvojhlasé písně</p> <p>Intonace a vokální improvizace – durové a mollové tóniny</p> <p>Grafický záznam vokální hudby – čtení a zápis rytmického schématu písni</p> <p>Orientace v notovém záznamu</p>	<p>Vv – ilustrace</p> <p>Tv – pochod, taneční krok</p> <p>Vv – Vánoce</p> <p>Pč – vánoční výzdoba</p> <p>Čj – vypravování</p> <p>Prv – lidové zvyky a tradice</p>	
<p>Rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí</p> <p>Doprovodí písně na rytmických nástrojích</p> <p>Rytmizuje říkadla</p>	<p>Instrumentální činnosti</p> <p>Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten</p> <p>Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba</p>		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 4.

2. část

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
	hudebního doprovodu, hudební hry Grafický záznam melodie – rytmické schéma jednoduché skladby		
Umí pohybově vyjádřit hudbu Zvládá valčíkový krok	Hudebně pohybové činnosti Taktování Pohybový doprovod znějící hudby – 3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet Pohybové vyjádření hudby – pantomima a pohybová improvizace Orientace v prostoru – pamětné uchování tanečních pohybů		
Pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi Zná názvy symfonických básní cyklu Má vlast Seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka Poslouchá vybrané skladby Pozná písně ve 2/4 a 3/4 taktu Pozná opakující se téma v poslouchané skladbě	Poslechové činnosti Rozvíjení činností z 1. období Vztahy mezi tóny Hudební výrazové prostředky a hudební prvky Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj Hudební styly a žánry – hudba pochodová, taneční, ukolébavka Hudební formy – malá a velká písňová, rondo, variace Interpretace hudby – slovní vyjádření		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 5.

1. část

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení</p> <p>Pozná basový klíč</p> <p>Čte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči</p> <p>Umí jednoduché dvojhlasé písně</p> <p>Umí provést rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie</p> <p>Seznámí se s krajovými lidovými tanci</p> <p>Umí taktovat čtyřčtvrteční takt</p> <p>Zná původ státní hymny</p>	<p>Vokální činnosti</p> <p>Rozvíjení činností z 1. období</p> <p>Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti, hlasová hygiena</p> <p>Hudební rytmus - realizace písní ve 2/4 taktu</p> <p>Dvojhlas a vícehlas – kánon a lidový dvojhlas</p> <p>Hudební rytmus – realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu</p> <p>Dvojhlas a vícehlas – prodleva, dvojhlasé písně</p> <p>Intonace a vokální improvizace – durové a mollové tóniny</p> <p>Grafický záznam vokální hudby – čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu</p>	<p>Vv – ilustrace</p> <p>Tv – pochod, taneční krok</p> <p>Vv – Vánoce</p> <p>Pč – vánoční výzdoba</p> <p>Čj – vypravování</p> <p>VI – lidové zvyky a tradice</p>	
<p>Pozná smyčcové nástroje – housle, violoncello, kontrabas</p> <p>Pozná dechové nástroje – trubka, pozoun, lesní roh</p> <p>Seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru</p>	<p>Instrumentální činnosti</p> <p>Hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten</p> <p>Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba</p>	<p>Návštěva koncertu</p> <p>MEDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 5.

2. část

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje	hudebního doprovodu, hudební hry Grafický záznam melodie – rytmické schéma jednoduché skladby		
Umí pohybově vyjádřit nálady Seznámí se s relaxací	Hudebně pohybové činnosti Taktování, pohybový doprovod znějící hudby – 3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet Pohybové vyjádření hudby – pantomima a pohybová improvizace Orientace v prostoru – pamětné uchování tanečních pohybů	MKV – lidské vztahy, etnický původ VMEGS – Evropa a svět nás zajímají	
Poslouchá vybrané skladby Poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje Poznává varhanní hudbu	Poslechové činnosti Rozvíjení činností z 1. období Kvality tónů, vztahy mezi tóny Hudební výrazové prostředky a hudební prvky Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj Hudební styly a žánry – hudba pochodová, taneční, ukolébavka Hudební formy – malá a velká písňová, rondo, variace Interpretace hudby – slovní vyjádření		